

βαναν τὰ στέφανα νὰ τὸν ἀσπασθῶ ἐνώπιον ὅλων τῶν παρευρισκομένων. . . ὅχι, ὅχι, δι' ὅλον τὸν κόσμον δὲν θὰ τὸ ἔκαμψα!

Οἱ λόγοι τῆς Μαρίας Ἰθανόνης μοῦ ἤνοιξαν τοὺς ὄφθαλμούς καὶ πολλὰ ἡδυνήθην δι' αὐτῶν νὰ ἔξηγήσω. Ἐνόπια τότε τὴν κατ' αὐτῆς ἐπίμονον καταφορὰν τοῦ Σθαμπρίνη. Εἶχε πιθανῶς παρατηρήσει τὴν ἀμοιβαίνην ἡμῶν συμπάθειαν καὶ προσεπάθει νὰ χωρίσῃ ἡμᾶς, οἱ δὲ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν μεταξύ μας ἔριν μοὶ ἐφάνησαν τοσοῦτον μᾶλλον ἀτιμοὶ, καθ' ὅσον ἀνεκάλυψα ἐν αὐτοῖς ἀντὶ ἀπρεποῦς καὶ χυδαίου ἀστεῖμου, ὡς κατ' ἀρχὰς τοὺς ἔξέλαθον ἐξ ἐναντίας προεσχεδιασμένην συκοφαντίαν. Ἐπειτὴν δὲ τότε ἐν ἔμοι ἡ ἐπιθυμία νὰ τιμωρήσω τὸν ἀναιδέστατον φεύστην καὶ ἀνέμενον ἀνυπομόνως εὔθετον καιρόν. Δὲν ἀνέμειναν δὲπὶ πολύ. Τῇ ἐπαύριον, ἐν ὧ ἡ σχολούμην εἰς ποίησιν ἐλεγείου καὶ ἔδακνον τὸν κάλαμον ἀγωνιζόμενος νὰ εῦρω ὄμοιοκαταληξίαν ἔκρουσεν ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου ὁ Σθαμπρίνης. Ἀποθεῖς τὸν κάλαμον ἔλκησον τὸ ξίφος μου καὶ ἔξηλθον τῆς οἰκίας.

«Οὐδεμία χρεία περαιτέρω ἀναβολῆς, μοὶ εἶπεν ὁ Σθαμπρίνης, δὲν μᾶς ἐπιτηροῦσι πλέον. »Ας ὑπάρχωμεν εἰς τὴν ὅχθην τοῦ ποταμοῦ. »Ἐκεῖ κανεὶς δὲν θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ. »Ἐβαδίσαμεν ἐν σιγῇ καὶ κατελθόντες ἀπότομον ἀτραπόν, ἔστημεν παρὰ τὸ χείλος τοῦ ποταμοῦ καὶ διεστράωσαμεν τὰ ξύφη.

«Ο Σθαμπρίνης ἦν ἐπιδεξιώτερος ἐμοῦ ἐν τοῖς ὅπλοις, ἀλλ' ἡμην ἰσχυρότερος αὐτοῦ καὶ τολμηρότερος, καὶ δ. κ. Βωπρέ, δόστις εἶχε χρηματίσει καὶ στρατιωτικός, μοὶ εἶχε παραδώσει μαθήματα τινα ἱφασκίας, εἰς δὲ ἐποίησα πολλὰς προσδούς. »Ο Σθαμπρίνης δὲν ἐπίστευεν, δτι ἡμην τόσον ἐπικίνδυνος ἀντίπαλος. »Ἐπὶ πολλὴν ὕδραν διεξιφίζομεθα ἀνεύ ἀποτελέσματος, ἀλλ' ἐν τέλει, ἴδων ὅτι ὁ Σθαμπρίνης ἐξησθενοῦτο, τὸν προσέθαλον σφοδρῶς καὶ τὸν ἡνάγκασα σχεδὸν νὰ εἰσέλθῃ ὑπεισθοχωρῶν εἰς τὸν ποταμόν. Αἴφνης ἥκουσά τινα, καλοῦντά με γεγωνύική φωνῇ ἐστρέψα ταχέως τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδον τὸν Σαζέλιτς τρέχοντα πρός με διὰ τῆς ἀτραποῦ . . . Κατ' ἐκείνην ὄμως τὴν στιγμὴν ἡσθάνθην ὅξυν νυγμὸν εἰς τὸ στήθος, ὑπὸ τὸν δεξιὸν ὄμον καὶ ἔπεσα ἀναίσθητος.

[Ἐπειταὶ συνίκαια.]

**II.

«Αναγκαιοτάτη ἐν παντὶ ἔργῳ εἶνε ἡ μέθοδος, διότι δι' αὐτῆς μέγα ποσὸν ἐργασίας κατορθοῦται ἐν ὅλιγῳ χρόνῳ. »Η μέθοδος, ὄρθις εἰπέ τις, ὄμοιοῖται τῇ συσκευασίᾳ· ἔμπειρος συσκευαστής ἥξενρει νὰ συσκευάσῃ ἐντὸς κιβωτίου διπλάσια ἀντικείμενα ἢ ὅσα δύναται νὰ τοποθετήσῃ ἀπειρος ἀνθρωπος·

Γένεσις, ἀνάπτυξις ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Τὰ τρία ταῦτα ζητήματα ἀπησχόλησαν ἀπὸ τῶν παλαιοτάτων χρόνων τὸν ἀνθρώπινον νοῦν. Ο λαός δὲ καὶ οἱ φιλόσοφοι παντὸς ἔθνους καὶ πάσης ἐποχῆς ἐπενόησαν ὑποθέσεις πρὸ πάντων πρὸς ἔξηγησιν τοῦ πρώτου τῶν ζητημάτων τούτων. «Απασαι αἱ μέχρι τοῦδε θεωρίαι παραδέχονται τὴν γῆν ὡς μετασχηματισθὲν μέρος τῆς ἀλλοτε εἰς τὸ ἀπειρον διεσπαρμένης ὥλης· ὡς δ Ἀναξαγόρας καὶ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη οὕτω καὶ ἡ νεωτέρα φιλοσοφία καὶ ἐπιστήμη παραδέχεται ἐν ἀρχῇ τὸ γάος. »Ἐνῷ ὄμως ἡ παλαιὰ φιλοσοφία ἀποδίδει τὴν γένεσιν τῆς γῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων ἀπὸ τοῦ χάρους τῆς δυνάμεις ἀνωτέρου τινὸς ὄντος, ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη προσπαθεῖ νὰ ἔξηγησῃ ταύτην διὰ τῶν ἡδη γνωστῶν φυσικῶν νόμων καὶ δυνάμεων.

Αἱ νέαι τῆς κοσμογονίας θεωρίαι στηρίζονται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπὶ τῆς ἐπιγνώσεως τῶν συμπάσης τῆς φύσεως κυριευούσων δυνάμεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἑνίακου τῆς ὥλης τῶν διαφόρων ἀστέρων¹ — «Πᾶσα ἡ ὥλη, (λέγει ὁ Κάντ) ἐξ ἡς πάντες οἱ εἰς τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα ἀνήκοντες πλανῆται καὶ κομῆται σύγκειται, ἀποσυντιθεμένη εἰς τὰ στοιχεῖα αὐτῆς, ἐπλήρους ὀλοτελῶς τὸν χώρον ἐκεῖνον, ἐνῷ σήμερον τὰ ἐξ αὐτῆς γενόμενα σώματα περιπλανῶνται». «Ἡ ὥλη αὐτῇ εὑρίσκετο ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως πιέσεως ἢ ἔλξεως ἐν ἀρεοειδεῖ καταστάσει, καὶ μάλιστα ἐν ἀραιότητι ἡ ἀδύνατον σήμερον νὰ φαντασθῶμεν. »Η μεγάλη αὕτη νεφέλη, ὡς δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν τὴν ἐν καταστάσει ἀερίων ἢ ἀτμῶν τὸ ἀπειρον πληροῦσαν ὥλην, δὲν ἡτο δυνατὸν νὰ μείνῃ διαρκῶς ἐν καταστάσει ἡρεμίας. Μικραὶ ἀναμολίαι ἐν αὐτῇ, μέρη τινὰ ἐν πυκνοτέρᾳ εύρισκόμενα καταστάσει, κατέστησαν κέντρα ἔλξεως, περὶ δὲ ἡ ὥλη ἥρξατο βαθμηδὸν συμπυκνούμενη, διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἐσχηματίσθησαν διάφορα κεντρικὰ σώματα, ἢ μικρότεραι νεφέλαι, ὃν ἐκάστη παρίστησιν ὥμην ἐν πλανητικὸν σύστημα ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ καταστάσει.

Τὰ κεντρικὰ ταῦτα σώματα, ἢ ὅπως ἐν τούτων, τὸ μᾶλλον ἡμᾶς διαφέρον, λάβωμεν, ἡ ἀρχικὴ τοῦ ἡμετέρου ἥλιακοῦ συστήματος νεφέλη, ἥρξατο τοῦτο μὲν δυνάμει τῆς πάντοτε προχωρούσσης συμπυκνώσεως νὰ θερμαίνηται, τούτο δὲ, δυνάμει τῆς κεντρικῆς ἔλξεως νὰ ἀποκτᾷ περιστροφικήν τινα κίνησιν περὶ τὸν ἔσχατης ἔξονα, ἥτις τῇ ἐπισωρεύσει πάντοτε νέας ὥλης μεγά-

1. Τὸ γεγονός τοῦτο, μέχρι πρὸ διλίγων ἐτῶν μόνον εἰκαζόμενον, ἀνεκαλύψθη ἐσχάτως (1859), ὡς γνωστὸν, ὑπὸ τοῦ πολλοῦ Bunsen καὶ Kirchhoff διὰ τοῦ φασματοσκοπίου.